

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. balandžio 19 d. *

Kad tiek kovų nenuveitų veltui

Balandžio 14-ąją Kaune paminėtos Vilius Bražėno 100-osios gimimo metinės

„Yra daug atsiektai, dar daug reikia atliskti, kad matytume Antrają Lietuvos Respubliką tiesiame kelyje į šviesią ateiti. Lietuvai šiandien reikia kovotojų patriotų kovai šios dienos fronte ir šių dienų puolamaisiais ginklais. Patriotai turėtų pasinaudoti laisve politinei bei tautinei pareigai atliskti,“ – šiuos žodžius Vilius Bražėnas dažnai kartodavo susitikimuose su Lietuvos žmonėmis. Tai jo priesakas mums. Juolab kad kova dar nebaigtai.

Žodžiai: „Kova dar nebaigtai“ balandžio 14-ąją įtaigiai nuskambėjo Kauno įgulos karininkų ramovės salėje. 100-ujų gimimo metinių proga pagerbtai Lietuvos dimisijos leitenanto, politikos apžvalgininko, politologo, žurnalisto ir rašytojo Vilius Bražėno susirinko jį pažinojė, artimai bendradavę žmonės, kiti jį prisiminę iš ugninė straipsnių bei pasisakyti.

Renginio vėdėjas, Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas Donatas Mazurkevičius, pristatydamas svečius ir pranešėjus, įvardijo *motto*, kurį pasirinko šių iškilmių proga: „Kova dar nebaigtai“. Taip pavadinta ir paskutinė, septintoji, Vilius Bražėno knyga „Kova dar nebaigtai“, kurią galėjo išsigyti renginio svečiai. Su Vilius Bražėnu per bemaž 98 metus nuteit keliu susirinkusiui supažindino Lietuvos moterų lygos pirmininkė prof. Ona Voverienė.

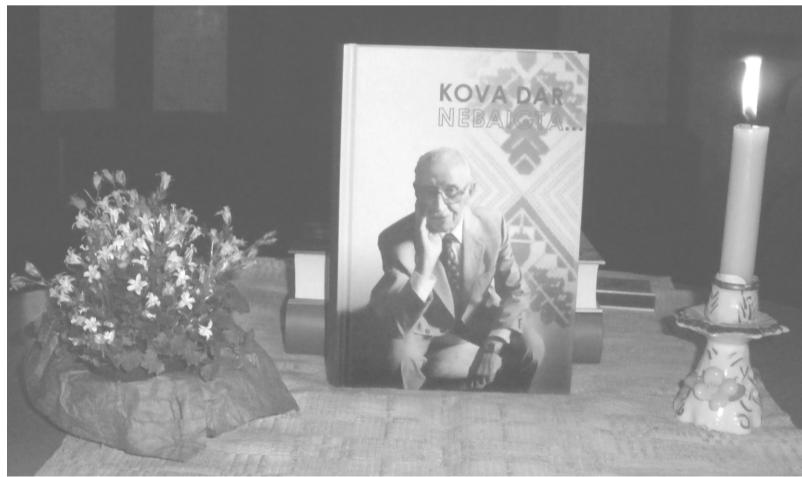
„Mums visiems rūpėjo ir rūpi dvasinis tautos atgimimas, valstybės stiprinimas. Šias vertes puoselėjo, savo įtaigiu žodžiu skiepijo Vilius Bražėnas,“ – sakė Ona Voverienė.

Renginiai, skirti Lietuvos laisvės šaukliui, politikos ap-

žvalgininkui, antikomunistui bei antiglobalistui, tautinės dvasios gaivintojui ir tautinės valstybės atkūrimo būtinybės propaguotojui Viliui Bražėnui įvyko Vilniaus įgulos karininkų ramovėje, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskij bibliotekoje. Prane-

vadovavo savanorių būriui. Net 104 karai žuvo, „o man Dievas liepė dar pagyventi“, – vėliau juokaudavo, prisimėnės kautynes, V.Bražėnas.

Supratęs, kas laukia Lietuvos po sovietų sparneliu, Vilius Bražėnas emigravo. Praėjimo gyveno Vokietijoje, vė-

Vilius Bražėno 100-ujų gimimo metinių proga išleista jo septintoji knyga „Kova dar nebaigtai“ Audronės Kaminskienės nuotr.

Minėjimo Kauno karininkų ramovėje dalyviai ir renginio organizatoriai

šeja išsamiai skaidė Vilius Bražėno biografijos puslapius, susižavėjusi komentavojon politinį samoningumą, Lietuvos laisvės sieki.

Vilius Bražėnas gimė 1913 metų balandžio 6 dieną Rygoje (mirė 2010 metų spalio 3 dieną Vilniuje). Pirmojo pasaulinio karo metais Bražėnų šeima pasitraukė į Rusiją. Grįžęs į Lietuvą V. Bražėnas mokėsi Vytauto Didžiojo universitete, studijavo elektrotechniką, vėliau – Kauno karos mokykloje. Jau nystės metais aktyviai dalyvavo skautų organizacijoje. Karo mokykloje įgytas žinias Vilius Bražėnas „pasitikrino“ 1944 metais, Sedos mūšyje, antrą kartą sovietams okupuojant Lietuvą. Tame mūšyje leitenantas Vilius Bražėnas

liau išvyko į JAV. Čia pasinėrė į švietėjišką antikomunistinę, plačiai apimančią Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idėjos įgyvendinimą, veiklą. Ta nematomą, bet kiekvieno lietuvių širdimi jaučiamą jo kova tėsesi iki paskutinių V.Bražėno gyvenimo dienų.

Rašė straipsnius, rengė paskaitas pasaulio globalizacijos tema. Kai vieno interviu metu žurnalistas paklausė Vilius Bražėnu, kas ta „globalizacija“ yra, jis atsakė: „Aš ir pats praleidau bibliotekose nemažai laiko, peržiūredamas naujausias enciklopedijas, didžiausius anglų kalbos žodynus, ieškodamas žodžio „globalizacija“ reikšmės. Ir nieko panašaus neradau.“

(keliamas į 4 psl.)

Visuomenė deda pastangas išsaugoti partizanų ryšininkų sodybą

Žiniasklaidoje vėl išiplėkus diskusijai dėl partizanų ryšininkų Sajų sodybos (Radviliškio rajone Balandiškio kaime) likimo ir jos vaidmens visos Lietuvos partizanų vadų 1949 metų suvažiavime, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC) sukrietė bendrą specialistų ir visuomenininkų pasitarimą.

Alyvos į ugnį gerokai šliūkštėlėjo ir spaudoje pasirodės Lietuvos politinių kalinių sąjungos kovo 21 dienos Prezidiumo posėdžio nutarimas „Dėl Stasio Sajaus ir jo sodybos vaidmens 1949-02-20 partizanų vadų suvažiavime“. Jame Sąjungos Prezidiumas prašo atitinkamų institucijų rasti deramą vietą Stasio Sajaus sodybai, išsaugoti ją, kaip originalų ir reikšmingą paminklą Lietuvos Neprikalnusomybės istorijoje: „Prezidiumas tikisi, kad paminėtam paminklui bus skirtas reikiamas dėmesys ir rastos lėšos jo atstatymui bei išsaugojimui“.

Nutarime taip pat primeinama, kad „Intelektualai Eugenijus Ignatavičius ir Juozas Sabolius tuo pat po nepriklausomybės atgavimo suskato rūpintis mūsų valstybės rezistencinio paveldo išsaugojimu. Rinko duomenis iš dar gyvų kovotojų prieš okupantus. „Ketvirtasis prezidentas“ buvo vienas iš jų projektų. Kūrybinio–darbinio proceso metu atrado Stasio Sajaus sodybą ir dar gyvą jodukrą Sajutę bei partizaną Viktorą Šniuoli–Vitytį, menančius įvykius, kai kapitonas Jonas Žemaitis–Vytautas tapo generolu ir ketvirtuoju Lietuvos prezidentu. Deklaracija ir dar kai kurie aktualių klausimai buvo išdiskutuoti S.Sajaus gimtajame name“.

Balandžio 8 dieną į Tusculėnų memorialinio komplekso konferencijų salę susirinko kelios dešimtys žmonių. Be LGGRTC vadovybės čia dalyvavo Seimo, Svetimo

ir mokslo bei Kultūros ministerijų, Ministro pirmininko tarybos, Kultūros paveldo departamento bei Radviliškio rajono savivaldybės atstovų, didelis būrys Vilniaus universiteto ir kitų istorikų, Lietuvos dailės ir Šiaulių „Aušros“ muziejų atstovai, Politinių kalinių ir tremtinių sąjunių

Sajus sodyba Radviliškio rajone Balandiškio kaime

gos bei bendrijos pirmininkai, iniciatyvinės Sajų sodybos gelbėjimo grupės ir Lietuvos Laisvės kovos įamžintojų sajūdžio atstovai, žurnalistai.

Iniciatyvinės Sajų sodybos išsaugojimo grupės vardu kalbėjęs Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto prodekanas Salvijus Kulevičius tvirtino, kad visuomenė ir jaunimas yra pasiryžę išsaugoti Sajų sodybą ir norėtų ten sukurti aktyvų pilietinio ir patriotinio jaunimo ugdymo centrą. Jis sakė, kad LGGRTC įamžinimo veikla skelbia mirties kultą, mat jų statomi paminkliniai stulpeliai žymi žūčių vietas. O jaunimas norėtų gyvos istorijos, istorinių simbolių, kurie ginkluotą rezistenciją skelbtų kaip pergalę, mat Lietuvos partizanų kovos dėka šiandien Lietuva yra laisvė.

LGGRTC generalinė direktore Teresė Birutė Burauskaitė ir departamento direktorius A.Bubnys pristatė problemą: pastarasis priminė archyvinę – istorinę pažymą, kurioje tvirtinama esą LGGRTC neturi patikimų istorinių duomenų apie tai, jog 1949 metų vasari įvykęs partizanų vadų suvažiavimas prasidėjo būtent Sajų sodyboje, o vėliau, kilus grėsmei, buvo perkeltas į netoli ese buvusių Miknių sodybą (Radviliškio rajonas, Mėnaičiai).

(keliamas į 2 psl.)

Dievo garbinimas su ne visai švaria potekste

Šių dienų kultūrinio ir religinio gyvenimo naujovės laukiamos ir skatinamos. Džiugina siekis mūsų bažnyčiose atgaivinti religinį giedojimą, kuris sunkiai atsigauna po antireliginio siautėjimo dešimtmeciu. Todėl Šalčininkų rajono savivaldybės netiketas rūpinimasis choriniu menu turėtų būti lyg sveikintinas reiškinys, teikiantis vilčių ateicių ir rodantis pavyzdžiui kitoms savivaldybėms. Organizatoriai į daugelį Lietuvos bažnyčių išsiuntė kvietimus dalyvauti jau antrame tarptautiniame festivalyje gražiu pavadinimu „Auksinė Šalčios juosta“. Festivalis vyks birželio 8–9 dienomis Eišiškių Kristaus Žengimo į Dangų bažnyčioje. Oficialiai ji organizuoja Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras ir Eišiškių Kristaus Žengimo į Dangų bažnyčia. Dalyviams suteikiama galimybė ne tik dalyvauti festivalyje, laimėti prizus, bet ir parodyti savo programą kitose Šalčininkų rajono bažnyčiose. Isivaizduojame gražų vaizdą, kai bažnytiniai chorai pagal jau išsiuntinėtus pakvietimus atvykę ne tik iš Lietuvos parapijų, bet ir iš Lenkijos,

Latvijos bei Baltarusijos, pa-sklis po visas rajono bažnytėles ir suvirpins tikinčiųjų širdis tobulu giesmės skambėjimu. Turėtų būti tikra atgaiva atkampesniu vietovių gyventojams.

Festivalio organizavimui gana aktyviai rūpinasi ir rajono meras Zdzislavas Palevičius. Formalūs rengiamo tarptautinio festivalio tikslai: chorinės muzikos skatinimas, muzikinės kultūros kėlimas, Šalčininkų rajono populiarinimas. Nebus nuskriausti geriausiai giedojusieji – jie gaus piniginius prizus, paskatini-mą savo meninei veiklai.

Šio tarptautinio festivalio nuostatai įrgi paskelbti. Dalyvaujantiems konkurse, kaip rašoma konkursu organizatoriu, bus būtina atlkti sakralinę dainą (manytume, kad čia turima omenyje sakralinė giesmė). Antrajame nuostatų punkte numatyta atvykusių choristų giesmės atlirkimas gimtaja kalba. Trečiasis reikalavimas atlirkėjams keistokas – būtina atlkti lenkų kompozitoriaus kūrinį arba lenkų liaudies dainą. Kol kas, kiek žinoma, liaudies dainų mokymas nebuvo bažnyčios tikslas. Bet organizatorių po-

žiūriu, tai svarbus punktas, nes už lenkiškos dainos arba lenkų kompozitoriaus kūrinių geriausią atlirkimą vertingu prizu apdovanos ne bet kas, o pati Lenkijos Respublikos ambasada Vilniuje... Sa-kytume, išties jaudinantis Lenkijos Respublikos ambasados rūpinimasis bažnytiniu choriniu menu Lietuvoje.

Toliau dar gražiau. Šalčininkų rajono savivaldybė festivalio garbės globėjų surado patį Baltarusijos vyskupų konferencijos pirmininką, Gardino vyskupą Aleksandrą Kaškievičių. Mums atrodo, o gal jau klystame, kad Eišiškių Kristaus Žengimo į Dangų bažnyčia ir visa parapija, kaip ir visos Šalčininkų rajono bažnyčios, dar priklauso Lietuvos Bažnytinei provincijai, o tiesiogiai – Vilniaus arkivyskupijai, kurios tikrasis šeimininkas iki šiol buvo kardinolas Audrys Juozas Bačkis, o nuo balandžio 23-iosios – naujas arkivyskupas Gintaras Grušas. Tai kodėl renginį globoja svetimoje kanoninėje teritorijoje esantis svetimos valstybės vyskupas? Nuo kada svetimos valstybės vyskupai pradėjo globoti kitoje valstybėje vyks-

tančius muzikinius festivalius ir kokiui tikslu? Jeigu festivalio rengėjai festivalį pristaty-tų kaip pasienio rajoną arba kaimyninių vyskupijų renginį, tai gal tada derėtų ir Baltarusijos vyskupo dalyvavimas.

Visiškai kreivus tikslus iš-duoda tas faktas, kad Lietu-voje vyksiančiam festivalyje nėra net užuominos, kad da-lyviams reikėtų atlkti giesmę ir lietuvių kalba. Vis tik Šalčininkų rajonas – dar Lietu-va, Jame lietuvių nuo seno gy-vena. Jei Šalčininkų rajono merui, Lenkų rinkimų akcijos pastatytam valdininkui Z. Palevičiui tai nė motais, gal jį galėjo paprotinti festivalio organizavimo direktorię Gražiną Zabarauskaitę. Jai, kaip rajono valdininkai, ne naujie-na, kad egzistuoja tokis Lietu-vo liaudies kultūros centras, kuris tautų bendravimo tikslu tikriausiai neatsisakytu išteigtį kokį padėkos prizą da-lyviams už lietuviškas gies-mės atlirkimą. O gal festivalio vadovė, turinti gražų lietuviš-ką vardą ir pavardę, bijo, kad tai gali nepatikti rajono virši-ninkams ir vykdo Šalčininkų rajoną valdančių Lenkų rinkimų akcijos ponu nurody-mus. Atrodo, kad nuošalyje

paliktos ir Vilniaus vyskupi-ja, ir Lietuvos Respublikos meninės įstaigos.

Taigi keisti dalykai vyksta pieryptinės Lietuvos pakraštyje. Tarp Lietuvos ir Lenkijos esančio Gardino vyskupas altruistiškai rūpinasi Lietu-vo bažnyčių meniniais reika-lais. Jo, kaip globėjo, šaukia-si Šalčininkų rajono savival-dybę, o skubia pagalbos ran-ką tuo ištiesia Lenkijos Res-publikos atstovybė Lietuvoje. Lietuvos čia kaip ir nėra. Už-tat Vilniuje Lenkų rinkimų akcijos išrinkti deputatai ir jų deleguoti viceministrai kuo aktyviausiai gina vadinamuosius „skriaudžiamus“ ben-dratautiečius lenkus, jau be jokios maskuotės reikalau-dami sau vis naujų privilegių mokymo procese, lietuviško raidyno pokyčio, lietuvių kal-bos vartojimo erdvės siurini-mo, gatvių bei vietovardžių slavinimo. Matyt, ir minimo festivalio rengėjams svarbiausia – ne Dievo garbinimas, o kultūrinės bei teritorinės auto-nomijos Šalčininkų rajone kū-rimas. Tam pasitelkiamas ir svetimos valstybės vyskupas, ir Lenkijos ambasada, ir, atro-dytų, gražūs meniniai siekiai. **Zigmas TAMAKAUSKAS**

Visuomenė deda pastangas išsaugoti partizanų ryšininkų sodybą

(atkelta iš 1 psl.)

Ši pažyma sukurta remiantis daugiausia KGB by-lu tardymo protokolais. Centro specialistų nuostata konkreti: pirminiuose šaltiniuose, t.y., dokumentuose ir raštuose Sajūdžio sodyba, kaip suvažiavimo pradžios vieta, ne-minima. Nors buvo užsiminta, kadyra vėlesnivieno iš par-tizanų vadų suvažiavimo organizatoriaus a.a. Viktoro Šniuolio prisiminimai, kur jis teigia, kad suvažiavimas prasidėjo Sajūdžio sodyboje. Tačiau jis, kaip liudininkas ne-patikimas, mat 1991–1992 metais apie Sajūdžio sodybą nie-ko nepasakojo, vėliau savo parodymus keitė. Kiti prele-gentai buvo dar konkretesni: V. Šniuolis negailestingai bu-vo išvadintas išdaviku. Buvo pateiktą versiją esąjis, išdavęs Miknius, jau nepriklausomos Lietuvos metais į jų sodybą net kojos nekeldavo. O Sajūdžio sodybos vaidmenį suvažiavime išgalvojės, kad galėtų sa-ve sureikšminti. Nors ir labai emocingai išsakyti šie argumen-tai nuskambėjo silpnai ir neįtikinamai.

Sajūdžio sodybos vaidmenį su-važiavime kategoriskai neigė ir buvusi LGGRTC direktore, Seimo narė Dalia Kuody-

tė. Tačiau tiek ji, tiek ir kul-tūros viceministras Romas Jarockis bei kiti pasitarimo dalyviai priėjo bendros išva-dos, kad jei visuomenė ir aktyvus jaunimas, kuris jau ke-letą metų deda pastangas, kad Sajūdžio sodyba būtų išsaugota ir savo suaukotomis lėšomis (15 tūkstančių litų), atliko bū-tinės sodybos konserva-vimo darbus, nori, tai sodyba privalo būti išsaugota. Žino-ma, dabar niekas negalėtų skirti pusės milijono litų jai atstatyti: tokia sąmatą kaž-kada buvo pateikusi Radvi-liškio rajono savivaldybė. Jos astovas Vytautas Simelis tvirtino, kad savivaldybė pri-sidės, kuo galédama. Tačiau jis buvo negailestingai su-kritykotas Kultūros paveldo departamento astovo Algimanto Degučio, tiesiai švie-siai V. Simelį apkaltinusio su-pūdžiusių paveldo objektą.

Idomu ir tai, kad saugomu paveldo objektu Sajūdžio sodyba tapo po LGGRTC teikimo 1999 metais. Bet pasitarime šio centro ir Kultūros pavel-do departamento astovai ne-sutarė: kaip nutiko, kad jis ta-po saugomu paveldo objektu? Esą LGGRTC teikė tik vietą, mat Sajūdžio sodyba buvo aktyvios Prisikėlimo apygardos

partizanų veiklos vieta, čia buvo leidžiama partizanų spauda. O departamentas į registrą įtraukė sodybą. Tačiau departamento astovai tvirtino, kad LGGRTC teikime buvo akcentuota „istorinė kamaraitė“, buvusi Sajūdžio name, kur pagal visiems gerai žinomą versiją ir glau-dési Lietuvos partizanų vadai. Žodžiu, pasitarimo metu ne tik kad nebuvo atsakyta į visuomenei iškilusius klausimus, bet jų iškelta dar daugiau.

Nors pasitarime visą laiką buvo akcentuojama iniciati-vinės Sajūdžio sodybos išsaugojimo grupės veikla, bent treje-tą metų aktyviai vykdoma šiauliaičių, į kurią dabar išsiun-gė ir triju universitetų – Klai-pėdos, Šiaulių ir Vilniaus – at-stovai, vis tik platesnę mini-mos problemos perspektyvą pateikė Lietuvos politinių kalinių ir tremtiniių sajungos pir-mininkas dr. Povilas Jakūčionis. Jis tvirtino, kad kai Sajūdžio sodyboje lankési 1994 metais, ji buvo nesugriuvusi, tin-kama gyventi ir tik vėliau, ne-priziūrima, pradėjo griūti. Kaip architektas jis žavėjosi savanorio S. Sajaus dailiai ir su-meile suręstu namu, stebėjo-si pusmetrio platumo lento-

mis išklotomis grindimis. Jis taip pat priminė, kad Seime-jau seniai buvo keliamas Sajūdžio sodybos išsaugojimo klausimas, buvo suburta speciali komisija jam spręsti. Ir tik dėl Radviliškio rajono savivaldy-bės, kuri nesiteikė sodybos nupirkti iš paveldėtojų, ne-veiklumo, namas supuvo. Jis teigė, kad dar tais laikais, LPKTS organizuojamų ren-ginių metu keliaujant parti-zanų takais ir lankant Prisi-kėlimo apygardą, V. Šniuolis pasakojo apie ją, kaip apie suvažiavimo pradžios vietą.

Jo pasakojimas sutapo su dar kelių partizanų ryšininkų pasakojimais, todėl abe-jonių dėl sodybos reikšmin-gumo tada nekilę. Tačiau tu laikų ir įvykių liudininkai vie-nas po kito iškeliauja Amži-nybėn.

Jis taip pat negailestingai sukritikavo LGGRTC istorikus, parengius archyvinę pažymą KGB dokumentų pa-grindu, nes KGB tardomi žmonės, norėjė išvengti baus-mių, turėjo kažką pasakoti. Ir tai dažniausiai būdavo išgal-voti dalykai. Todėl pasitikėti KGB archyvais negalima. Jis taip pat sakė, kad surasti do-kumentuose ir partizanų va-du užrašuose konkretių vie-

tų ir žmonių neįmanoma, nes to niekas neužrašinėdavo: to-kiems užrašams patekus į ka-gėbištų rankas, paminėti žmonės būtų buvę iš karto areštuojami ar tremiami. LGGRTC istorikams buvęs politinis kalnynas pasiūlė pa-tiemis bent savaitę pasėdėti KGB kalėjime, kad supras-tų, kodėl tardomi žmonės ten kaitaliodavo parodymus. Apibendrindamas jis tvirtino, kad negalima teigti, jog jau at-rasta tikroji istorinė tiesa: gali būti, kad dar atsiras kur nors slepiami partizanų dokumen-tai ar kita medžiaga, galimai paneigianti LGGRTC isto-riukų išvadas. Ir siūlė klausimą palikti atvirą.

Po pasitarimo „Tremti-nio“ kalbinta LGGRTC ge-neralinė direktoriė T.B. Bu-rauskaitė teigė, kad centras papildomu istorinių duome-nų apie Sajūdžio sodybą nebeieš-ko. Tačiau dr. S. Kulevičius patvirtino, kad Vilniaus, Klai-pėdos ir Šiaulių universite-tuose mokslininkai aktyviai dirba rinkdamis istorinius liudijimus apie 1949 metų suvažiavimo aplinkybes ir artimiausiu metu žadėjo pa-siroydysiančią publikaciją šia tema.

Ingrida VĖGELYTĖ

Ivykiai, komentarai

Memorandumas žmonių labui. Kas tie žmonės?

Tik pradėjus darbą A. Butkevičiaus Vyriausybei, pasigirdo gandu apie naujojo energetikos ministro Jaroslavo Neverovičiaus neoficialius susitikimus su Rusijos dujų monopolininko „Gazprom“ atstovais, kiek vėliau į viešumą prasprūdo informacija apie Seimo pirmininko Vydo Gedvilo taip pat „neoficialius susitikimus“ su „Rosatom“ atstovais, paskui jau ir pats premjeras „netikėtai“ su rusais susidūrė Ignalinos atominėje elektrinėje. Be abejo, ne tik Seimo opozicija, bet ir progresyvi visuomenė sunerimo, kokia čia užkulisinė velniava vyksta? Atsakymas visuomet buvo tas pats – ramiai, nieko čia nevyksta, tai atsitiktiniai susitikimai, niekuo neįpareigojantys, viskas paprastu žmonių labui. Pasutinis „nekaltas nesusipratimas“ – ūkio ministrės Birutės Vėsaitės neigiami pasisakymai dėl Trečiojo energetikos paketo įgyvendinimo Lietuvoje. Įdomiausia, kad tuo metu įvyko Lietuvos Vyriausybės vadovo A. Butkevičiaus susitikimas su Rusijos premjeru Dmitrijumi Medvedevu ir „Gazprom“ valdybos pirmininku Aleksejumi Mileriu. Mūsų premjeras teigiamai įvertino, jo manymu, pozityviai Lietuvos atžvilgiu nusiteikusių Rusijos atstovų išsakytas nuomones ir nuramino Lietuvos visuomenę, kad tikrai neketinama atsisakyti nei suskystintų duju terminalo statybos, nei apskritai Trečiojo energetikos paketo įgyvendinimo. Jam teko izoliuoti ir B. Vėsaitės „asmeninę nuomonę“. Trumpai tariant, Lietuvoje visi galibūti ramūs, kad buvusios A. Kubiliaus Vyriausybės pastangomis tarpautiniame arbitraže primytta monopolinė „Gazprom“ uodega tebelaikomis tvirtai prispausta. Tiesa, mūsų politikos apžvalgininkai atkreipė dėmesį, kad po premjerų susitikimo Sankt Peterburge „Gazprom“ išplatino pranėsimą, kuriamo teigiamą, jog šalys „sutarė pradėti konsultacijas, kad iki 2013 metų liepos 31 dienos būtų pasiekti susitarimai dėl viso pluošto klausimų“. Kokie tie klausimai, nesunku nuspėti – juk negali rusams nerūpēti Lietuvos ieškinys „Gazprom“ tarptautiniame arbitraže, sprūstanti iš rankų galimybė plėsti Lietuvą parduodant jai dujas didesnėmis nei rinkos kainomis ir kitos grėsmės, kylančios mūsų šaliai sėkminges realizuojant Trečiojo energetikos paketo punktus.

Deja, dabar ima aiškėtinėna nemalonii žinia – ūkio ministrė B. Vėsaitė žinojo, ką kalba, ir tai, ką ji pasakė apie Lietuvos energetikos reikalus, visai nebuvovo jos „asmeninė nuomonė!“ Taiklesnis jos pasisakymo apibūdinimas būtų Prezidentės ir visuomenės nuomonės „zondavimas ir dirvos ruošimas“, o mūsų ausis pasiekė Rusijos premjerui Dmitrijui Medvedevui mesti kaltinimai, neva jis „kapituliavo prieš Lietuvą“, atsakydamas pretenzijų dėl jos įgyvendinamo Trečiojo Europos Sajungos energetikos paketo radikaliosios versijos, pagal kurią turi būti atskirta gamtinių duju per davimo ir pardavimo verslais užsiimančių įmonių nuosavybė, tebuvo plano, siekiančio užliūliuoti Lietuvos visuomenę, dalis. Praeitą savaitgalį žiniasklaidą sudomino nuogirdos apie „Gazprom“ siūlymus 20 procentų sumžinti Lietuvai tiekiamų gamtinių duju kainą, o „Verslo žiniose“ netrukus pasirodė informacija, kad „per savaitgalį trijų skirtingų valstybės institucijų atstovai patvirtino matę arba žinančius, kad per šalyje duju prekyba besiverčiančius tarpininkus šių metų balandžio 4 dieną Energetikos ministerijoje buvo gautas Tarpusavio supratimo memorandumu tarp Lietuvos Respublikos ir „Gazprom“ pavadinto dokumento projektas, kuriuo už penktadaliniu mažesnę iš Rusijos gaunamų gamtinių duju kainą Lietuvai siūloma prisiimti keletą prieštaringų išpirėgojimų.“

Kaip ir reikėjo tikėtis, A. Butkevičius, neva remdamasis ministerijos atstovais, pirmiausia paneigė tokio „Memorandumo“ egzistavimą, tačiau „Verslo žinių“ prisikė iki šaltinių, kurių teigimu, mažai tikėtina, kad A. Butkevičius nežinojo apie šį „Gazprom“ siūlymą, nes „Memorandumo“ projektas Energetikos ministeriją pasiekė balandžio 5–6 dienomis vykusio A. Butkevičiaus vizito į Rusiją išvakarėse. Be to, apie tuos 20 procentų su A. Butkevičiumi Sankt Peterburge kalbėjo ir „Gazprom“ valdybos pirmininkas A. Mileris.

Anot „Verslo žinių“, „Memorandumo“ susistemintivisi pagrindiniai Rusijos ir „Gazprom“ reikalavimai. Naivu būtų manyti, kad tai vienašalis projektas, o jo punktai – naujiena mūsų Vyriausybei. Ir dar naiviau būtų manyti, jog šis „memorandumas“ naudingas ir Lietuvai. Geriausiai situaciją pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje apibūdino opozicijos lyderis Andrius Kubilius. Jis atkreipė dėmesį, kad „Gazprom“ pasiūlymo esmė – Lietuvai pasiūlyti 20 procentų mažesnę gamtinių duju kainą jau dabar yra su sąlyga, jei suskystintų gamtinių duju terminalas Klaipėdoje neveiks. „Būtent tai reiškia visa pasiūlymų, išdėstyti memorandum, kombinaciją, kuri tik iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti nepavojinga. Iš esmės tokio memorandumu įgyvendinimas būtų Lietuvos strateginių interesų, siekiant turėti realią energetinę nepriklausomybę, išdavystę“, – sakė Seimo opozicijos lyderis. Jis priminė, kad terminalas veiks tik tada, kai ne tik bus pastatyta specialus laivas, stovėsiantis prie specialios krantinės ir specialių vamzdžiu sujungtas su magistraliniais Lietuvos duju įmonės dujotiekiais, kurie iki šiol yra valdomi „Gazprom“, bet ir tada, kai šių magistralinių dujotiekų kontrolę iš „Gazprom“ įsavo rankas perims Lietuva: „Terminalas be magistralinių vamzdžių kontrolės yra tik brangus metalo gabalas, negalintis importuoti duju į Lietuvos rinką, nes Lietuvoje jų negalės perduoti „Gazprom“ valdomais vamzdžiais. Savo ruožtu „Gazprom“ ir Lietuvos derybose dalyvautų ir Europos Komisijos atstovai, kaip buvo iki šiol: „Tenka girdėti, kad „Gazprom“ didina spaudimą, jog EK atstovų dalyvavimo būtų atsisakyta. Jeigu Lietuva su tuo sutiks, bus aišku, kad mūsų stuburas darosi vis minkštėsnis“. Beje, šiuos buvusios 2008–2012 metų Vyriausybės vadovo žodžius patvirtina ir „Verslo žinių“ pastebėjimas, kad „neviešuose pokalbiuose A. Butkevičius tvirtina, jog trišalis – Lietuvos, „Gazprom“ ir Europos Komisijos – derybų formatas pokalbiuose su rusų duju monopolija yra nebūtinė“. O juk būtent šis trišalis derybų principas leido Lietuvai pasiekti apčiuopiamų laimėjimų su monopolininku „Gazprom“!

A. Kubiliaus „Gazprom“ siūlymas derėtis dėl duju tranzito į Kaliningradą ir tam laikui, kol vyks derybos dėl tranzito, užsaldyti vamzdžių nuosavybės atskyrimą, reikštų viena – nuosavybės atskyrimas yra užsaldomas neribotai ilgam laku, nes „Gazprom“ nebus suinteresuotas skubėti tokią sutartį dėl tranzito pa- sirašyti. Taip būtų užsaldoma

galimybė naudotis terminalu. Néra tokų aplinkybių, kurios Lietuva galėtų su tuo susiki.

Lygiai tas pats ir dėl siūlymo pratęsti dabartinę duju tiekimo sutartį su „Gazpromu“ iki 2020 metų. Tai būtų klaidingas sprendimas, nes dabartinė sutartis nepalieka erdvės duju pirkimui iš terminalo. „Po tokio „Gazprom“ siūlymo galima įžvelgti tikvieną – gundymą turėti neveikiantį terminalą, kitaip sakant, patiemis sau surišti rankas, kad surkuta alternatyvia galimybe importuoti dujas mes patys nesinaudotume,“ – teigė A. Kubilius. Jis taip pat atkreipė dėmesį į siūlymą išsaldyti arbitražinius procesus. Opozicijos lyderis konstatoavo: „Néra jokios prasmės sutiki su tokiu siūlymu, nes

„Gazprom“, pasiūlydamas Lietuvai 20 procentų pigesnes dujas, tuo pačiu pripažinta, kad iki šiol Lietuvai taikė nesąžiningas kainas. Tai ir yra Lietuvos ieškinio arbitražė esmė, ir toks ieškinys gali būti atsiimtas tik tada, kai „Gazprom“ ne tik nustatys sąžiningas kainas Lietuvai, bet ir Lietuvos vartotojams kompensuos dėl nesąžiningų kainų patirtus nuostolius“.

Opozicijos lyderis pažymėjo ypatingą dėmesį skirtiantis tam, kad „Gazprom“ ir Lietuvos derybose dalyvautų ir Europos Komisijos atstovai, kaip buvo iki šiol:

„Tenka girdėti, kad „Gazprom“ didina spaudimą, jog EK atstovų dalyvavimo būtų atsisakyta. Jeigu Lietuva su tuo sutiks, bus aišku, kad mūsų stuburas darosi vis minkštėsnis“.

Beje, šiuos buvusios

2008–2012 metų Vyriausybės vadovo žodžius patvirtina ir „Verslo žinių“ pastebėjimas, kad „neviešuose pokalbiuose A. Butkevičius tvirtina, jog trišalis – Lietuvos,

„Gazprom“ ir Europos Komisijos – derybų formatas

pokalbiuose su rusų duju monopolija yra nebūtinė“.

O juk būtent šis trišalis derybų principas leido Lietuvai

pasiekti apčiuopiamų laimėjimų su monopolininku

„Gazprom“!

A. Kubilius pabrėžė, kad „Gazprom“ savo pasiūlymų paketu akivaizdžiai įrodo, jog ir toliau jų svarbiausias siekis yra užkirsti kelią Lietuvos nuosekliai įgyvendinamam tikslui – išsivaduoti iš „Gazprom“ monopolio diktato.

Tad štai apie ką nuo praėjusių metų rudens slapta kalbasi su „Gazprom“ ir „Rostom“ atstovais mūsų valdžios vyrai, pradedant ministru J. Neverovičiumi, baigiant premjeru A. Butkevičiumi, kuris iki šiol maustė Lietuvos visuomenę, neigdamas tai, ką greičiausiai rezgė nuo pat atėjimo į valdžią. Gal net neprasilensime su tiesa, manydami, jog „Gazprom“ nemažai kainavo pasodinti į Lietuvos Vyriausybės vadovo kėdę patikimą žmogų ir tokį pat patikimą paskirti energetikos ministru (štai ir aiškėja „Rusų aljansas plius Lietuvos lenkų rinkimų akcija“ projekto esmė). Žinant, kiek Lietuva, negalinti pasirinkti kito tiekėjo, kasmet išleidžia pirkdama dujas iš Rusijos, nesunku pasiskiečioti, kiek liktų biudžete pinigų, jei rusai sumažintų kainą 20 procentų. Tų pinigų labai reikia A. Butkevičiui, siekiančiam pasiroyti žmonių gerovės puoselėtoju, tačiau taip nebūna, kad šiandien sočiai gyvendamas ateities saskaita, gyvensi taip ir atėjus tai ateicių. Liūdniausia, kad socialinių išmokų bei „šiandien ir tuo pat“ naudos išpaikintai didelei Lietuvos visuomenės daliai tai nesuprantama. Jai labai patinka socialdemokratų puoselėjama iliuzija „viskas žmogaus gerovei“ ir ji visai nepagalvoja, kad tas „žmogus“ – tikrai ne jie. Čia kaip greitieji kreditai – gali prisiimti daug, pagyventi smagiai ir nerūpestingai, bet netrunka ateiti laikas juos grąžinti. (Kas juos turės grąžinti – vėl „krizių premjeras“ Kubilius?)

Todėl būtų labai įdomu sužinoti, kas tie žmonės, kurie taip slaptai proteguoja „Gazprom“ memorandumą, ir kiek jie iš to uždirbs visų mūsų saskaita?

Parengė Gintaras MARKEVIČIUS

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

„Lietuvos pašto“ skyriuose ir internetu **prenumerata.post.lt** galite užsiprenumeruoti savaitraštį „Tremtinys“. Prenumerata priimama iki kiekvieno mėnesio 22 dienos.

Prenumeratos indeksas 0117, kaina: **1 mėn. – 8,16 Lt, 3 mėn. – 24,48 Lt, 6 mėn. – 48,96 Lt.**

Dėkojame skaitytojams.

Kad tiek kovu nenuueitu veltui

(atkelta iš 1 psl.)

Ši klausimą pirmieji iškėlė dešinieji. Tokia V.Bražėno versija. Po Persijos karo prieš Iraką Vakarų spaudoje pasirodė „antis“, esą JAV prezidentas Dž. Bušas (vyresnysis), plaukiodamas garlaiviu savo patarėju, sugalvojo „naujosios pasaulio santvarkos“ terminą – globalizacija. Išanalizavęs vakarietiškas globalizacijos pobūdį, jos įvairialypes apraiškas Vilnius Bražėnas savus samprotavimus sudėjo į knygą „Sąmokslas prieš žmoniją“. Joje autorius atskleidė visą globalizacijos ideologiją, tikslus, paviešino organizacijas, kurios vykdo globalizacijos programas visose pasaulio šalyse. Knygoje V.Bražėnas rašė: „Globalizacija – tai ta pati komunizmo ideologija, perimta iš bolševikinės Rusijos“.

Savo nuostatų V.Bražėnas nekeitė ir atvykės į Lietuvą (2002 metais nuolatinai įsikūrė Vilniuje).

„Pirmausia Lietuvoje reikia išravėti komunizmo piktžoles ir tik po to pradėti mąstyti apie globalizacijos pavojų“, – rašė jis savo straipsniuose. Su apmaudu politologas darė pagrįstas išvadas, kad

Lietuva atsidūrusi ypatingoje zonoje: „Lietuva yra tarp dviejų – Rytų ir Vakarų – globalizacijos vartų. Ką reiškia Rytų globalizacija, aišku kiekvienam lietuviui. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai tai patyrė savo kailiu, o Vakarų globalizacija sėlina iš lėto, slėpdama savo šešelį. Todėl svarbiausias siekis turi būti: atkurti tautinę valstybę, puoselėti jos kalbą, ginti nuo istoriros klastočių.“

Kompetencijos savo teiginiams pagrįsti V.Bražėnas turėjo daug. Dirbdamas JAV 1988–1991 metais éjo VLIKO valdybos vicepirmininko informacijai pareigas, buvo Rezoliucijų komiteto Baltijos valstybėms vaduoti pirmininko specialusis asistentas.

Už nuopelnus, pasiaukojamą darbą Vilnius Bražėnas apdovanotas Vytauto Didžiojo III laipsnio medaliu (1937 m.), Skautų „Lelijos“ ordinu (1938 m.), Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi (2003 m.), Lietuvos atsargos karininkų sąjungos medaliu „Už nuopelnus Lietuvai“ (2004 m.), LPKTS žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“ (2008 m.).

Meistriškai valdės plunks-

ną V.Bražėnas paraše šešias knygas: „feljetonų rinkinius „Nenormuotos šypsenos“ ir „Kalorijos ir doloriai“, publicistines „Sąmokslas prieš žmoniją“, „Nauja pasaulio santvarka?“ ir „Lietuva ir pasaulis iš JAV dešinės žūrint“, autobiografinę „Po dyliukavėliavu“. Paskutinė – „Kova dar nebaitga“ sudaryta iš dviejų dalių. Pirmoji – iš V.Bražėno rankraščiu, antrają dalį sudaro surinkti jo publikuoti straipsniai, interviu, paskaitų ištraukos. Knygos sudarytoja prof. Ona Voverienė.

Europarlamentaro prof. Vytauto Landsbergio sveikinimą perskaitė Lietuvos Sąjūdžio pirmininkas Rytas Kupčinskas. Prisiminimais apie kartu praleistas valandas daliųsi Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius dim. kpt. Aleksandras Dagys, LLKS štabo viršininkas dim. mjr. Vytautas Balsys, rezistentas, buvęs KAM viceministras Edmundas Simanaitis, Lietuvos moterų lygos Kauno skyriaus pirmininkė Meilutė Asanavičienė ir kiti. Šventinę nuotaiką sukūrė Kauno savanorių vyrų choras „Margiris“ (vad. Rimantas Vaičekonis).

Aušra ŠUOPYTĖ

LPKTB siūlo susijungti

Balandžio 13 dieną Vilniuje, Žemės ūkio ministerijos salėje, įvyko Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos suvažiavimas

Bendrijos pirmininkas Jonas Puodžius savo pranešime paminėjo, kad ankstesnė Vyriausybė netesėjo pažado atkurti dėl krizės sumažintas pensijas sovietinio okupanto represijų aukoms – politiniams kaliniams ir tremtiniams. Belieka tikėtis, kad tai padarys dabartinė Vyriausybė. Pranešėjas atkreipė dėmesį į tebesitęsančius ginčus dėl Ignalinos atominės elektrinės. Tai akivaizdžiai rodo „svetimų valstybių interesą kelti sumaištį Lietuvoje“.

Laisvės kovu istorijos vaidmuo

„2010 metais bendrijos suvažiavime buvo priimtas kreipimasis dėl Laisvės kovų ir didžiųjų netekčių istorijos dėstymo Lietuvos mokyklose.“ Laisvės kovų istorija, kaip sudėtinė Lietuvos naujosių istorijos dalis, dėstoma, matyt, nevisose švietimo įstaigose. Taigi ir mokyklose okupacinių mąstymo reliktai dar neišnyko.

Suvažiavimas įpareigojo kreiptis į LPKTS dėl galimo LPKTS ir LPKTB susijungimo. „Šis siūlymas pateiktas raštu, tačiau vyrauja įvairios nuomonės, kad apie tai kalbėti per anksti. Skatiname ir turime pavyzdžių, kai Šakių, Utenos, Mažeikių ir kiti filialai sutaria veikti išvien.“

Visuomenės gyvenime ir sąjunga, ir bendrija atlieka tą patį teigiamą ir pilietine prasme svarbū vaidmenį.

Pilielinės ir kultūrinės iniciatyvos

Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija sudarė pilielinają visuomeninių organizacijų atstovų tarybą. Iją pakieisti A.Flikaitis ir J.Puodžius.

„2010 metais įvyko tarptautinė konferencija „Komunizmo šmékla ir nusikaltimai“. 2012 metais šios konferencijos medžiaga sudėta į knygą, vėliau buvo išversta į anglų kalbą.

„Sveikintina, kad bendrija turi meno saviveiklos kolektyvus. Tai – Vilniaus choras „Laisvė“, Kauno – „Gimtinė“, Mažeikių „Atmintis“, Pasvalio „Tremtinis“, Ute-

nos „Ainiai“, Plungės „Tėvynės ilgesys“, Šiaulių vyrų ansamblis „Vidurnakty nežuvę“. Tai bendrijos pasididžiavimas...“

Suvažiavime informuota, kad LPKTS ši rudenį Kauno sporto halėje numato paminti įsikūrimo 25-ąsias metines.

Rūpintis istorijos ir patriotinio ugdymo programomis

Okupacijų laikotarpio istorinė atmintis – tai neįkainojamas intelektinis palikimas (atsiminimų knygos, moksliiniai tyrimai, konferencijos, tremties laikotarpio kūryba (dainos, eileraščiai, papročiai). Vaizdo įrašai ir kita informacija, atmintinų dienų minėjimai, paminklų, kapų ir kapaviečių priežiūra Lietuvoje ir tremties vietose Rusijoje. Istorinis palikimas turi būti žinomas ne tik Lietuvoje. Genocido padariniai privalome pasakoti pasaulyiui.

Pateikti siūlymai naujai kadencijai

LPKTB filialuose pastebimas narių skaičiaus mažėjimas. Siūloma įtraukti į veiklą šeimų narius ir kitus asmenis. Skatiname narių bendradarbiavimą su mokyklomis, ieškoti naujų bendradarbiavimo formų.

Rengti pasiūlymus ir priartinti patriotinių organizacijų iniciatyvoms, skatinančioms Lukšiukų aikštės tvarkymą, Lietuvos vientisumo stiprinimą (valstybinės kalbos vartojimą), kovų ir netekčių paminklų ir memorialų saugojimą bei priežiūrą Lietuvoje ir Rusijoje.

Kapų priežiūros klausimu reikėtų politinė ir pilietinė prasme siekti paritetinio bendradarbiavimo su sovietinės valdžios palikimo ir atsakomybės perėmėja dabartinės Rusijos valdžia. Lietuvoje laikomasi europinės tradicijos – tiek raudonojo, tiek rudojo okupantų kariškių kapai prižiūrimi. Reikėtų siekti, kad Rusijos valdžia sovietmečio aukų: tremtinių, politinių kalinių bei Laisvės kovotojų kapus Sibiro platybėse deramai prižiūrėtų.

Edmundas SIMANAITIS

Du procentus gyventojų pajamu mokesčio skirkite LPKTS

Vietos VM archyvo brūkinių kodas	F 0 5 1 2 Versija 0 2	Pilda VM darbuotojas			
1 Mokesčių mokesčio identifikacinis numeris (asmenis kodas)	2 Telefonas				
3V Vardas	3P Pavarde				
4 Adresas					
PRĀSYMAS PERVESTI PAJAMŲ MOKEŠCIO DALĮ VIENETAMS, TURINTIEMS TEISĘ GAUTI PARAMĄ, IR (ARBA) POLITINĖMS PARTIJOMS					
5 Mokesčinių laikotarpis 2 0 1 2 65 vienetas, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsisakau mokesčio dalį skirti** vienetas, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsisakau mokesčio dalį skirti** politinėms partijoms ☒ 7B Papildomu lapu skaičius ☐					
(Galite pažymeti tik vieną laukelį)					
Eilės Nr.	E1 Gavejo tipas***	E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	E3 Mokesčio dalies paskirtis****	E4 Mokesčio dalies dydis (procentais)	E5 Mokesčio dalį skirti iki mokesčinių laikotarpio*****
1	2	3 0 0 0 3 2 6 4 5	ANYKŠČIŲ FILIALAS	, ,	Y Y Y Y
2				, ,	Y Y Y Y
3				, ,	Y Y Y Y
4				, ,	Y Y Y Y
5				, ,	Y Y Y Y
6				, ,	Y Y Y Y
7				, ,	Y Y Y Y
<small>* Pažymėjus 65 ir (ar) 75 laukelių, mokesčio dalis bus perverdamas šiamė prasmėje nurodytiems vienetas, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėms partijoms (ankstesnio mokesčinių laikotarpio prasmė, kuriamo buvo užpildyti E5 laukeliai, nurodymus 6A ir (ar) 7A laukelių mokesčio dalis Jėbus turėtų būti ne daugiau nei 10%). ** Gavejo tipas: 1 – politinė partija; 2 – vienetas, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėms partijoms nebebus perverdamas. *** E3 laukelis užpildomas, kai pagelaudama nurodyti vienetus, turinčiam teisę gauti paramą, arba politinė partijai, kokiam tikslui jis turėtų panaudoti skiriamą mokesčio dalį. Išlaikomas gavelės programos, meno ar sporto kolektivo, padalinio (sutrumpintas) pavadinimas. Negali būti išlaikomi vardai, pavardės ir daugiau kaip 2 skaičių. **** E5 laukelis užpildomas, kai mokesčio dalis tems patenkinti vienetas, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėms partijoms pagelaudama skirių iki 1 metus. Išlaikomas laikotarpis negali būti ligesnis nei 5 metai, pradedant skaičiuoti nuo metų, išlydų 5 taujelės.</small>					
 Asmuo, pateikęs prašymą _____ (pavardė) (vardas, pavardė)					

Užpildydami laukelį E2 įrašykite LPKTS įmonės kodą 300032645, laukelyje E3 įrašykite filialo pavadinimą.

Dēmesio!

LPKTS knygynėlyje (Laisvės al. 39, Kaune) vyksta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos išleistų knygų išpardavimas. Taip pat kviečiame įsigyti Laisvės kovų archyvo Nr. 45, kaina 10 Lt.

Knygų sąrašą galite rasti internete – www.lpkts.lt.
Informacija tel. 8 37 323 174.

Naujos knygos

Vaikai tuščiuose namuose

Apie tremtį, lagerius parašyta daug knygų. Jose pasakojama apie šeimų likimus, išgyvenimus, netektis. Neseinių LGRTC išleistoje Vytauto Valiaugos knygoje „Palikti Lietuvoje“ per asmeninius autoriaus išgyvenimus atskleidžiama, ką patyrė tėvynėje likę mažamečiai vaikai.

Vėlyvą 1947-ųjų gruodžio 30-osios naktį Troškūnus pažadino sunkvežimių gaudejus. Miestelį užliejo nežinia ir praradimų skausmas. Sovietų parankinai tą naktį aplankė 23 gyventojų namus. Žmonės su viltimi laukė išaustant 1948-ųjų, o jų iliuzijas sunaikino ginkluoti neprāstyti svečiai.

„Mes, vaikai, – šešiolikmetė sesuo Vanda, metais už ją jaunesnis brolis Algirdas, kurį šeimoje sutrumpintai vadindavome Algiu, devynmetis Mindaugas ir aš, penkiometis, – buvome sumigę, – rašo V. Valiauga. – Pažadino mane Vanda ir per nekūrenamą koridoriu vienmarškinį navedė į kamarą kitame trobos gale. Ten ant lovos jau sėdėjo Algis ir Mindaugas. Sesuo, pastačiusi mane ant lovos, pradėjo rengti viršutiniai drabužiai. Pro jos petį pamačiau virtuvėje ant taburečių sėdinčius tėtį ir pamotę (Vytauto mama mirė, kai jam buvo pusantį metukų – aut. past.), o du vyrai, atrėmė įsieną šautuvus, kažko klausinėjo tėtį man nesuprantama kalba. (...) Kratą mūsų namuose atvykėliai darė ilgai, vis išeidiams į lauką neva parūkyti. Prieš išeidiams vis paaiškindavo, kad jems, girdi, sąžinė neleidžia rūkyti, kur yra mažų vaikų. Rūkymo rezultatai paaiškėjo jau kitą rytą – spintoje nebeliko tėčio vadinojo vizitinio kostumo ir dar keleto vertingesnių daiktų.“

Jokia „amnezija“ neištrins iš atminties to, ką teko patirti mažajam Vytkui ir kitiems vaikams, kai jų tėvus sodino į riaumojančius sunkvežimių. Tą naktį iš Troškūnų išvežė 23 šeimų narius: iš vienų namų po vieną, iš kitų – po kelis. Valiaugų vaikai liko Lietuvoje.

Praūžus Antrojo pasaulinio karo audrai, jaunus vyrus primytinai imta verbuoti į sovietų armiją, kuri daugeliui jau buvo pažystama. Jauni vyrų rinkosi kitą kelią – partizaninę kovą. Iš Troškūnų

partizanauti išėjo penki broliai Slučkos. Vienas jų – Antanas Slučka-Šarūnas 1945 metais suvienijo valsčiaus partizanus ir ėmėsi vadovauti Algimanto apygardos būriams. Vėliau A. Slučka-Šarūnas tapo Rytų Lietuvos partizanų srities vadu.

Už paramą partizanams, už giminystės ryšius, už tai, kad „šiaušėsi“ prieš sovietinį režimą, troškūniečiai buvo tremiami, ilgus metus įkalinti lageriuose. Kaip ir visos Lietuvos patriotai.

Vytauto Valiaugos tėvas Kazimieras už „kenkimą“ teisėtai darbininku ir valstiečiu

Vytautas Valiauga

Vytautas Valiauga

Palikti Lietuvoje

valdžiai, remiant liaudies priešus banditus“ buvo nu teistas 10 metų kalėjimo. Įkalintas liūdnai pagarsėjusiame Magadano lageryje.

Valiaugų namuose atsivėrė pragaras, kai juose atsirado pamotė. Ji čia greitai įvedė savo tvarką: kad nebūtų dykaduoniu! Dukra Vanda buvo išsiusta į Panevėžį pas

keliavo į Magadaną. Vėliau ištremė ir piktą pamotę.

Nelikus namuose artimųjų, Vytautas gyveno kartu su broliu Algiu. Algis dirbo Troškūnų grūdų paruošų punkte, Vytautas namuose buvo vienas. Galėjo miegoti, kiek panorėjės, daryti, kas į galvą šaus! Tačiau vyresnėlis Algis mokė broliuką tvarkin-gai elgtis ir nevaliūkauti. „Brolis iš vakaro prisakydavo, kad pirmiausia turiu į dubenį iš kibiro prisipilti vandens ir tik nusiprausės sėsti valgyti, kas ant stalo palikta.“ Bet išeidavo atvirkščiai – vos išlipės iš lovos Vytkas pul-davo prie stalo ir nuo jo nenueidavo, kol nelikdavo nė trupinėlio. Po to prausdavosi, ar ne – neprisimena. Paliktas vienos namuose vaikas neturėdavo kuo užsiimti. Žaislų neturėjo. Per visą savo vaikystę buvo gavęs plastikinę žuytę, kuri atrodė kaip tikra, bet su ja žaisti jam neleido. Ji tapo etaže-rės, kurios lentynėlėse dulkėjo keletas knygų, puošmena.

Knygoje įtaigiai perteiktas vaiko patirtas skurdas, nepri-tekliai, tėvų netektis. Epizodas, kur aprašomas garnizono kareivių trumpalaikis apsilankymas Troškūnuose su savo virtuve, ypač įtaigus ir skausmingas. Buvo pietų metas ir kareiviai, nešini katiliukais, laukė savojo da-vinio. „Šalia katilo at-sirado dar vienas vi-rėjas su dideliu krepšiu gabalais pjausty-tos duonos. Jis kiek-vienam eileje stovin-ciam kareivui įduo-davo po didoką gaba-lą duonos (...). Stebiu maisto dalybas, sto-vėdamas prie švento-riaus tvoros. Košė

mane ne per daug domino, bet duona – forminės duonos gabalai... (...) Ir staiga vienas duonos gabalas išsprūdo da-lytojui iš rankų ir atsimušes į dėžės, ant kurios stovėjo krepšys, briauną nukrito į kie-mo dulkes. Pasižūrėjo virė-jas į nukritusį gabala ir paspy-rė ji kareivišku batu toliau nuo katilo.

Kaip spyruskės pamėtė-tas šokau prie tos duonos, o vienas iš šunekų jau buvo mane beaplenkiąs. Nors ir basas buvau, iš visų jėgų spyriaus sa-vu konkurentui į pilvą. Tas, pamirsės duoną, cypdamas

Sveikiname

Buvusį politinį kalinį ir tremtinį, knygos „Sugrąžinkite man gyvenimą“ autoriu Gediminą ALMONAITI 90-ojo jubiliejaus proga sveikina ir ilgų, prasmingų gyvenimo metų linki –

žmona Henrika, sūnus Rimgaudas su žmona Rima, vaikaitės Giedrė ir Eglė, provaikaitė Gabrielė

* * *

*Laikas gydo visokias žaizdas,
Laikas mūsų jau pakeitė veidus.
Bet jaunystės brangiausias dienas
Vis menam, nelaisvėj praleistas...*

Nuoširdžiai sveikiname garbingų jubiliejų proga:
Oną BASTIENĘ – 85-ojo, Jurgį BOSĄ – 90-ojo. Linkime daug sveikatos ir Dievo palaimos.

LPKTS Jurbarko filialas

* * *

85-ojo jubiliejaus proga svei-kiname ilgametį aktyvų LPKTS Rokiškio filialo tarybos narį, bu-vusį partizaną **Andrių DRUČKU**.
*Tu ne vienas – su Tavimi
prasmingi metai,
Cia senų takelių atmintis gyva.
Bus dar daug balandžių ir sodų
žydėjimų
Bus ir jubiliejų, juk šis – ne riba.*

Sveikatos, ilgų, prasmingų gyvenimo metų, Marijos glo-bos ir Aukščiausiojo palaimos linki –

LPKTS Rokiškio filialas

* * *

80-ojo gimtadienio proga sveikiname **Algirdą Vladislovą KARVELĮ**, 1941 m. Laptevų jūros tremtinį, paminklinio akmens Lietuvos Motinoms, už Tėvynės laisvę paaukojusioms savo vaikus Didžiosios Kovos apygardos partizanų parke su-manytojų ir statytojų, aktyvų LPKTS narį, TS-LKD PKTF Ukmergės skyriaus tarybos na-ri, taurų, sążiningą, darbštų bičiulį.

Linkime sveikatos ir Dievo palaimos.

TS-LKD Ukmergės skyriaus PKTF pirmininkė Birutė Žilénienė,
TS-LKD Ukmergės skyriaus PKTF taryba

* * *

Gražaus **65-ojo** gimtadienio proga nuoširdžiai sveikiname 1948 metų Irkutsko sr. tremtinį **Antaną JANUŠKEVIČIŪ** ir linkime, kad likimas nešykštėtų laimės valandų, niekuomet nevargintų ligos ir nepritekliai, o gyvenimo kelias būtų ilgas ir šviesus...

LPKTS Kauno filialas

metėsi į šoną. Tai duona ati-teko man. Didelis kareiviškos duonos gabalas...

Vytautas nuvyko pas bro-li, Krasnojarske įgijo šaltkal-vio, vėliau – ir antrą, suvirin-tojo specialybę. Bet traukė gimtas kraštas ir ilgai neužsi-buvo Sibiro platybėse. Grįžes Vytautas Valiauga baigė Kau-no politechnikos institutą, sukūrė šeimą. Rodos, tų ašt-riais kampais jo vaikystės ke-lyje pasitaikiusių akmenukų nė nebuvvo. Tarsi juos kažkas nurinko. Dabar apie tai byloja knyga, skirta 23 troškūnie-čiams, patyrusiems tremtį ir lagerių baisumus, atminti. Ją galima įsigyti ir LPKTS būs-tinės knygynelyje.

Aušra ŠUOPYTĖ

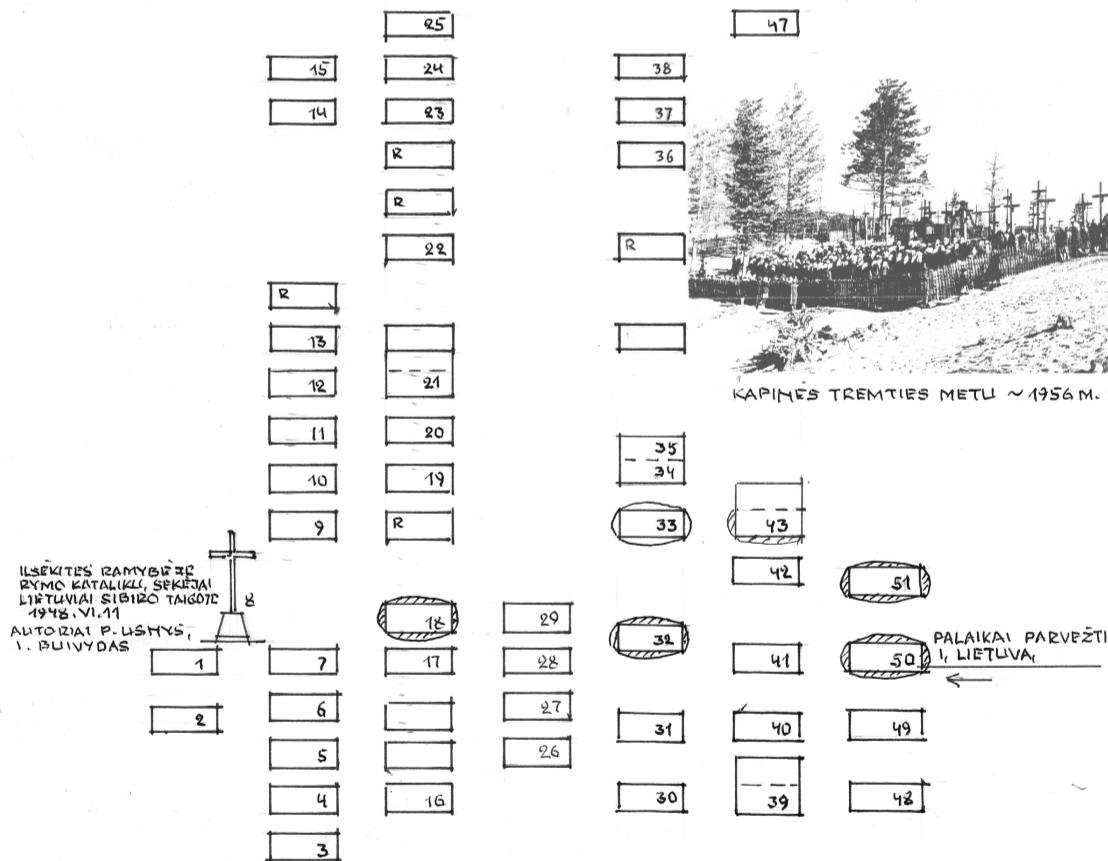
Zaigrajevo r. Chara-Kutulo kapinės

Astrauskas Alfonsas – 1951,
Baltrikas Kazys,
Buivydaitė Žibutė – 1948,
28 – Burneika Kazys – 1951,
Daukša Antanas,
Daukšaitė,
Diglys Pranas,
Diglytė Aliunė,
24 – Galminienė Liaukad.,
23 – Galminas Antanas – 1951,
Gauminas Antanas – 1951,
31 – Gauronskienė Apolon. – 1949,
Gimbutienė Barbora,
Grauslys Steponas – 1952,
Grigaitis Antanas,
38 – Jablonskienė Ona – 1957,
Jankauskaitė Zita – 1955,
Jankauskas L.,
Jankauskas Kazim.,
Jasas Pranas,
12 – Jasienė Agnieszka – 1952,
19 – Jurkus Vytautas – 1950,
22 – Juška Juozas – 1952,
21 – Juškaitė Jadviga,
Kairys Mykolas,
54 – Kubilius Jonas,
55 – Kubiliénė Barbora – 1956,
29 – Kundrotas Steponas – 1951,
Kupetytė Genutė – 1948,
Kupetytė Alvina,
Lipskis Steponas – 1958,
Lučinskas Alfredas – 1952,
39 – Mačiuitis Petras – 1954,
40 – Mačiuitienė Pranc. – 1954,
44 – Mickus Pranas – 1954,

Mikalauskas Danielius – 1948,
41 – Miku(o)liūnaitė Ona – 1954,
2 – Nevagrockienė Vital. – 1953,
9 – Neverdauskas Ant. – 1953,
5 – Petkauskas Benedikt. – 1952,
6 – Petkauskienė Ona – 1954,
Petrašiūtė Juzefa – 1928,
Rojus Juozas – 1954,
Ruzgienė Pranė – 1905–1950,
Siutilas Kazimieras,
43 – Skėrys Julius – 1955,
43 – Skérienė Liudvika – 1955,
45 – Srébalienė Ona – 1953,
Striaukienė Barbora – 1948,
42 – Šakenis Jonas – 1955(1956),
Šivickienė Valerija,
7 – Šleinius Konstant. – 1948,
8 – Šleiniūtė Veronika – 1955,
Šnaras Pranciškus – 1951,
Šulciénė Elžbieta – 1956,
10 – Šumskienė Izabelė – 1951,
14 – Švėgždaitė Janina – 1949,
Ulba Leonas – 1954,
Usnys Antanas – 1875–1948,
25 – Vaičiulis Vincas – 1949,
26 – Vaičiulienė Zuzana,
46 – Vaišnoras Benedikt. – 1954,
Vaitkus Vincentas – 1948,
Vaitkienė Barbora – 1948,
Valauskienė Liudvika – 1885–1957,
Valiulis Juozas – 1957,
Vaškys Ignacas – 1956,
Žeimys Jonas – 1949(1954?).

Pagal R. Ruzgio, D. Lamausko kapinių schemas parengė Jonas LUKŠE

5 ZAIGRAJEVO r. CHARA-KUTULO KAPINĖS

Siekiant atgaivinti ir išsaugoti žiniasklaidos apie žymius Lietuvos tarpukario žmones, gyvenusius Kauno miesto Zaliakalnyje, Vaižganto gatvėje, renkama rašytinė, žodinė, dokumentinė, foto, informacinė medžiaga. Manome, kad išblaškytų po pasaulį žmonių, nusipelnusių Lietuvai, gyvenimai, jų ir šeimų likimai, susieti su istoriniais įvykiais, tremtimi būtų vertinga medžiaga ateities kartoms. Gal kas iš mūsų laikraščio skaitytojų gyveno Vaižganto gatvėje, gal

Knygos sudarytojai prašo pagalbos

buvo su šiaisiai žmonėmis tremtyje? Vaižganto gatvėje gyveno ir kūrė žymūs anūkai laikų kultūros ir meno žmonės, neprisklausomos Lietuvos taranautojai, mokslininkai, kariuonai, kunigai, diplomatai. Tai Juozas Tumas-Vaižgantas, Vincas Mykolaitis-Putinas, Antanas Busilas, Antanas Šmulkštys, Juozas Purickis, Jonas Matulionis, aktorė Unė Babickaitė-Graičiūnienė, jos vyras Vytautas And-

rius Graičiūnas, generolas Kazys Tallat-Kelpša, pulkininkai Juozas Papečkys, Pranas Lesauskis ir Kazys Ramanauskas, Generalinio štabo aviacijos pulkininkas leitenantas Mykolas Mačiokas, ministras ir diplomatė Petras Klimas, Kauno apskrities viršininkas Konsantinas Nekvedavičius, Kauno radijo stoties viršininkas Aleksandras Stankevičius, Lietuvos Respubli-

kos švietimo ministras, LŽŪA rektorius Juozas Tonkūnas, kalbininkas Kazys Ulvydas, viceministras Juozas Jankevičius ir kiti. Kai kurių šių garbingų žmonių šeimos pokaryje buvo ištremtos į Sibirą.

Surinkta medžiaga, išvardytų žmonių giminėms pritrariant, bus panaudota knygai „Vaižganto gatvė ir jos žmonės“, kurios sumanytoja – tėvų statytame name Vaiž-

ganto g. Nr. 20 augusti Mykolo Mačioko duktė Laura Mačiokaitė-Janušauskiene ir rašytojas Stanislovas Abramavičius.

Informaciją, prisiminimus, turimų dokumentų kopijas (pas Lietuvoje gyvenančiuosius autorui gali apsilankyt) siūlti Laurai Janušauskienei, Liepų g. 7, Raudondvaris, LT-54138 Kauno rajonas, Lietuva. Teirautis tel. (8 37) 549 677, 8 650 39 910, el. paštu raudlaura@gmail.com arba laisve@kovaz.net.

ILSEKITES RAMYBE

Kazys Sadauskas 1919–2013

Gimė Gedrimų k., Skuodo r. septynis vaikus auginusioje šeimoje. Baigė Skuodo gimnaziją ir Kauno karų mokyklą. 1940 m. išstojo į VDU Statybos fakultetą. Uždarius universitetą, dirbo matematikos mokytoju Sedoje. 1944 m. areštuotas ir nuteistas 10 m. kalėjimo. Iki 1951 m. kalėjo Uchtos kalėjime ir dar trejus metus Vorkutos lageryje. 1964 m. baigė Leningrado kalnų institutą, išgijo geologo inžineriaus specialybę. 1970 m. grįžo į Lietuvą. Su žmona Jadviga sulaukė dukters. Gyveno Kauno r. Zapyškyje. Buvo aktyvus Zapyškio politinių kalinių ir tremtiniai bendrijos narys. Jo eileraščiai buvo spausdinami „Tremtinyje“. Palaidotas Zapyškio kapinėse.

Karolis Mickus

Adolfina Bendikaitė-Bagdonavičienė 1924–2013

Gimė Kretingos r. Ežkepių k. 1949 m. už paramą partizanams šeima ištremta į Sibirą – Irkutsko sr. Bodaibinsko r. Tremtyje Adolfina ištakėjo už Vlado Bagdonavičiaus, susilaikė trijų dukterų ir sūnaus. Į Lietuvą grįžo 1957 m.

Palaidota Kretingos kapinėse.

Klaipėdos rajono buvę tremtiniai

Ieva Drungilaitė 1925–2013

Gimė Kretingos aps. Darbėnų valsč. Šlavaitų k. 1948 m. su mama ir broliu Juozu ištremta į Sibirą – Irkutsko sr. Dirbo miškų ūkyje. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Gimtieji namai buvo nugriauti. Iki 1975 m., kol išėjo į pensiją, Ieva dirbo Palangos botanikos sode apželdintoja.

Palaidota Kretingos r. Darbėnų parapijos kapinėse.

Globojė giminaičiai L. ir V. Kaltauskai

Edvardas Burokas 1933–2013

Gimė Ukmergėje. Buvo Ukmergės gimnazijoje veikusios pogrindinės antiso vietinės organizacijos „Keršytojai už Tėvynę“, vėliau pavadintos „Lietuvos patriotas“ kūrėjas. 1951 m. Kaune subūrė „Lietuvos patrioto“ pogrindinės organizacijos filialą. Ši organizacija teikė partizanams žinias apie kariuomenės judėjimą, aprūpindavo juos popieriumi bei vaistais. 1952 m. buvo suimtas, kalintas Vilniaus KGB kalėjime. Vėliau – Vladimiro kalėjime, Vorkutos, Taišeto, Mordovijos, Sosnovkos, Javo lageriuose. Kalėdamas Intos lageryje pradėjo leisti laikraštį „Varpas“. 1962 m. išleistas iš lagérių susitiko su Kaune įsikūrusiu LLKS nariais. Jo pastangomis LLKS šstabas perkeltas į Vilnių. 1975 m. E. Burokas kartu su kita organizavo laikraščio „Varpos“ leidybą. Išleido knygų seriją „Pūtėme prieš veją“, pasakojančią apie sovietinės okupacijos baimis ir kovą prieš okupantus. Buvo Lietuvos laisvės kovotojų sajungos bei Lietuvos Sajūdžio narys.

Apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordinu, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Skelbimai

Balandžio 19 d. (penktadienį) 11 val. Šiaulių miesto savivaldybės salėje LPKTS Šiaulių filialas rengia „Partizano dainų“ festivalį. Dalyvaus Šiaulių miesto ir rajono mokyklų moksleiviai.

Kviečiame apsilankytį.

Balandžio 20 d. (šeštadienį) Kauno įgulos karininkų ramovės salėje (A. Mickevičiaus g. 19, Kaune) įvyks LPKTB Kauno filialo ataskaitinė rinkiminė konferencija. Registracija nuo **11.30 val.** Koncertuos choras „Židinys“ (meno vadovas Pranas Jurkonis).

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Balandžio 23 d. (antradienį) 11 val. LPKTS Kauno filialas organizuoja talką Kauno Petrasiūnų kapinių Tautos kančių memoriale. Turėkite kibirėli, skudurų, grēbliuką ir gumines pirštines.

Kviečiame dalyvauti.

Gegužės 11 d. (šeštadienį) Alytuje įvyks LPKTS Jaunesnių kartos X saskrydis

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės šventė, skirta Dainavos apygardos partizanų pagerbimui, Tauro apygardos partizano Arūno – ilgamečio LPKTS vadovo, dimisijos kapitono Antano Lukšos 90-ajam jubiliejui, 1948 metų trėmimui, S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-osioms metinėms, disidente Romo Kalantos 60-osioms gimo metinėms atminti.

Programa:

10 val. dalyvių registracija (prie Šv. Mergelės Krikščionių Pagalbos bažnyčios);

11 val. šv. Mišios Šv. Mergelės Krikščionių Pagalbos bažnyčioje;

12 val. iškilminga eisena į saskrydžio vietą prie VŠ Alytaus sporto ir rekreacijos centro (Naujoji g. 52);

12.30 val. saskrydžio atidarymas;

13 val. Alytaus įgulos karių programa, skirta Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai;

Eilesnos maršrutas Jazminų ir Naujosios gatvėmis

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė,

Rasa Duobaitė-Bumbulienė

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis interne: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Užjaučiamė

Dėl Motinos mirties nuoširdžiai užjaučiamė LPKTS Mažeikių skyriaus pirmininkė Teofilė Januškevičiūtė.

**I. ir A. Ruginiai,
I. ir A. Degučiai**

Balandžio 21 d. (sekundienė) 15 val. Klaipėdos universiteto Jūrų technikos fakulteto aktų salėje (Bijūnų g. 17) įvyks Klaipėdos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ataskaitinis rinkiminis susirinkimas konferencija. Turėkite nario pažymėjimą. Galėsite sumokėti nario mokestį, užsisakyti „Tremtinį“. Kviečiame aktyviai dalyvauti.

riuose dalyvauti būsite pakviesti visi. Alytaus įgulos karių ne tik atliks parodomąją programą, bet ir pademonstruos įrangą. Laukia didelė staigmena!

Ypač rimtai ruošiamasi sporto varžyboms, tad laukiame Jūsų komandos!

Maloniai kviečiame Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narius, Laisvės kovų dalyvius, buvusius tremtinius ir politinius kalinius bei visus geros valios žmones dalyvauti jubiliejiname saskrydyje, ypač jaunimą – moksleivius ir jaunimo organizacijų atstovus. Apie komandą ar pavieniai asmenų dalyvavimą sportinėse krepšinio varžybose (nuo 14 metų amžiaus) ir liaudies žaidimuose, sportinėse rungtynėse bei karinėse pratybose (amžius neribojamas) praneškite iki balandžio 22 dienos. Nurodykite komandos narių skaičių, vardus, pavardes, amžiaus grupę, kokiai organizacijai atstovaujate, komandos pavadinimą, iš kurio regiono atvykste, komandos vadovavardą bei pavardę. Jeigu galite, atsivežkite organizacijos vėliavą.

Renginio organizatoriai už varžybų dalyvių sveikatos būklę neatsako.

Pasiteirauti ir paraškas siusti: el. paštu adresu: tremtinys.lpkts@gmail.com. Pasiteirauti mob. tel. **8614 85117** arba LPKTS Alytaus filialo pirmininkės Staselės Tamašauskienės tel. **(8 315) 31811; 8 694 07641**.

LPKTS jaunesnių kartos X saskrydžio organizacinis komitetas

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Ona Sakalauskaitė-Matijosienė 1930–2013

Gimė Šiaulių aps. Luponų k. Augo su keturiomis seserimis. 1950 m. išvežta į lagerius. Kalėjo Karagandoje. 1956 m. sukūrė šeimą su tuo paties likimo draugu. 1961 m. grįžo į Lietuvą. Su šeima gyveno Kupiškio r. Sepetos k. Užaugino du sūnus ir dvi dukteris.

Palaidota Šiaulių aps. Kužių kapinėse.

Liūdi artimieji

Stasys Žukauskas 1934–2013

Gimė Širvintų r. Vindeikių k. Visa šeima: tėvas, motina ir sesuo, buvo ištremta į Irkutsko sr. Golumetrsko gyv. Tėvas mirė tremtyje. Motina su dvem mažamečiais vaikais į Lietuvą grįžo 1957 m. Stasys daugelį metų dirbo Širvintų melioracijos valdyboje ekskavatorininku. Buvo darbštus ir gerbias.

Užjaučiamė dukteris, sūnų, seserį, artimuosius.

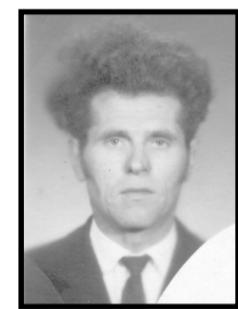
LPKTS Širvintų filialas

Antanas Žioba 1928–2013

Gimė Rūdos k., Šilavoto valsč., Prienų r. Augo keturi broliai ir devynios seserys. 1950 m. buvo pašauktas į sovietų kariuomenę. Tarnavo Slucko tankistų dalinyje. 1951 m. dešimt patikimų lietuvių karių įkūrė slaptą Nacionalinę niekieno organizaciją, kuri pabėgimo planą, norėjo padėti Lietuvos partizanams. Antanas pasirinko Lapelio slapyvardį. Organizaciją buvo išduota ir visi dešimt karių suimti. Baltarusijos SSR Karinio tribunolo teismas Antanui skyrė 25 m. lagerio ir 5 m. tremties. 5 m. kalėjo Vorkutos lageriuose, dirbo anglies kasykloje. Grįžęs į Lietuvą, 1957 m. vedė Onutę Jasinskaitę. Gyveno Jiestrakio k. Užaugino dvi dukteris.

Palaidotas Šilavoto kapinėse.

Užjaučiamė artimuosius.

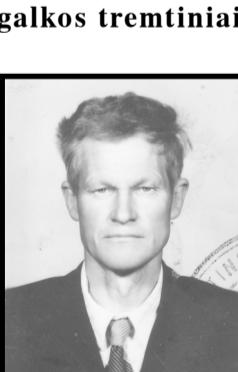
Sangalkos tremtiniai

Ona Jasinskaitė-Žiobienė 1939–2012

Gimė Jiestrakio k., Šilavoto valsč., Prienų r. ūkininkų šeimoje, kurioje augo dvi seserys ir du broliai. 1951 m. šeimą ištremė į Tomsko sr. Kargasoko r. Sangalkos-Talparovo gyv. Tėvą, turėjusį Amerikos pilietystę, nuvežę į lagerį. Motina dirbo sunkius miško kirtimo ir ruošos darbus taigoje, išlaikė keturis nepilnamečius vaikus. Seima grįžo į Lietuvą, buvo reabilituota. 1957 m. Ona susituokė su politinių kalinių Antanu Žiobą. Užaugino dvi dukteris.

Palaidota Šilavoto kapinėse.

Užjaučiamė artimuosius.

Sangalkos tremtiniai

Albertas Buginis 1939–2013

Gimė Plungės r. Kalniškių k. ūkininkų šeimoje. 1951 m. ištremtas į Sibirą – Krasnojarsko kr. Užuro r. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo statybose. Su žmona užaugino keturis vaikus. Buvo aktyvus LPKTB Plungės filialo tarybos narys.

Palaidotas Plungės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė žmoną, vaikus, vaikaičius, gimines ir artimuosius.

LPKTB Plungės filialas

Redakcija pasileika teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negražinami.

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos netekėjų atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai.

Kaina 2 Lt

SPAUDOS,

RADIO IR

TELEVIZIJOS

RĒMIMO

FONDAS

Tiražas 2680. Užs. Nr.

LRT

Pirmadienis, balandžio 22 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Pinigų karta (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijoje“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Ižvalgos. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 „Radiofobia“. Dok.f. 2005. Ispanija. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Antradienis balandžio 23 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Vieša paslaptis (k.). 10.40 Mokslo ekspresas (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijoje“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Emigrantai. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Pinigų karta. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Trečiadienis balandžio 24 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Emigrantai (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijoje“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Stilius. Namai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Teisė žinoti. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Lyderiai. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Ketvirtadienis balandžio 25 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Keliai. Mašinos. Žmonės (k.). 10.30 Ugnies tramdytojai (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijoje“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.40 Vieša paslaptis. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Tautos aikštė. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.20 Vakaro žinios. 23.35 „Komisaras Reksas“ (k.). 0.35 „Senis“ (k.).

Penktadienis, balandžio 26 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Stilius. Gyvenimas (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijoje“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Lietuvos tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Duokim garo! Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 „Žudikas manyje“ S. Trileris. 2010. D.Britanija, JAV, Kanada, Švedija. 1.20 „Senis“ (k.).

Šeštadienis, balandžio 27 d.

6.00 Šventadienio mintys (k.). 6.30 Stilius. Namai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Ryto suktinis su Z.Kelmeikaitė. 11.00 Durys atsidaro. 11.30 Svečių ekspresas. 12.00 Ugnies tramdytojai. 12.30 „Uždraustasis Čingischano kapas“. Dok.f. 2011. D.Britanija. 13.30 Pasaulio panorama. 13.55 Futbolas. „Sūduva“ - „Žalgiris“. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinimų koncertas. 18.30 „Frosto prisilietimas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 Muzikinis projektas „Auksinis balsas“. 23.00 „Muzikinės kosos“. Muz. rom. komedija. 2009. JAV.

Sekmadienis, balandžio 28 d.

6.00 Emigrantai (k.). 7.00 Ryto suktinis su Z.Kelmeikaitė (k.). 8.00 Girių horizontai. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopédija. 10.30 „Brolių Grimo pasakos. Stebuklingas stalelis“. Ser. 11.45 Cirkų festivalis „Circo Massimo“. 12.30 „Žmonių planeta. Upės. Draugai ir priešai“. Dok. 13.30 „Šerloko Holmso nuotykių“. Ketverto ženkla“. Ser. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 Popietė su A.Čekuoliu. 16.45 Lietuva - jūrinė valstybė. 17.15 Keliai. Mašinos. Žmonės. 17.45 Mokslo ekspresas. 18.00 MES 2013. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Europos balsas. 20.50 Savaitė. 21.15 Mūsų laisvės metai - 1995. 23.35 Muzikinis projektas „Auksinis balsas“ (k.).

Televizijos programa

balandžio 22–28 d.

TV3

Pirmadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Juokingiausi Amerikos namų vaizdeliai. 8.00 „Mano vaikinai“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 „Pamergė pagal užskymą“. JAV, 2008. Rom. komedija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Paslapčių namai. 20.30 Gyvenimas yra gražus. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Kerštas“. Ser. 23.00 „CSI kriminalistai“. Ser. 0.00 „Daktaras Hausas“. Ser. 1.00 „Eureka“. Ser. 1.55 „Istatymas ir tvarka. Operatyvių tyrimų skyrius“. Ser.

Antradienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Juokingiausi Amerikos namų vaizdeliai. 8.00 „Mano vaikinai“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Gyvenimas yra gražus. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Paslapčių namai. 20.30 Prieš srovę. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Tikras teisingumas“. Ser. 23.00 „CSI kriminalistai“. Ser. 0.00 „Daktaras Hausas“. Ser. 1.00 „Eureka“. Ser. 1.55 „Istatymas ir tvarka. Operatyvių tyrimų skyrius“. Ser.

Trečiadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Juokingiausi Amerikos namų vaizdeliai. 8.00 „Mano vaikinai“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Prieš srovę. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Paslapčių namai. 20.30 Motina ir sūnus“. Ser. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 Vikingų lotu. 22.05 „Daktaras Hausas“. Ser. 23.05 „CSI kriminalistai“. Ser. 0.05 „Daktaras Hausas“. Ser. 1.05 „Eureka“. Ser. 2.00 „Istatymas ir tvarka. Operatyvių tyrimų skyrius“. Ser.

Ketvirtadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 8.00 „Detektivų Monkas“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Mano TV3.Jau 20 metų! 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Paslapčių namai. 20.30 Motina ir sūnus“. Ser. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Dinges be žinių“. Ser. 23.00 „CSI kriminalistai“. Ser. 0.00 „Daktaras Hausas“. Ser. 1.00 „Eureka“. Ser. 1.55 „Istatymas ir tvarka. Operatyvių tyrimų skyrius“. Ser.

Ketvirtadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 8.00 „Detektivų Monkas“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Choru karai. 14.00 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Paslapčių namai. 20.30 Mano TV3.Jau 20 metų! 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Dinges be žinių“. Ser. 23.00 „CSI kriminalistai“. Ser. 0.00 „Daktaras Hausas“. Ser. 1.00 „Eureka“. Ser. 1.55 „Istatymas ir tvarka. Operatyvių tyrimų skyrius“. Ser.

Penktadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 8.00 „Detektivų Monkas“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Choru karai. 14.00 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Ašarų karalienė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Hortonas“. Anim.f. 21.00 „Suns kaijyje“. JAV, 2006. Komedija. 22.55 „Pabėgimasis iš Šoušenko“. JAV, 1994. Drama. 1.45 „Stetas“. Kanada, JAV, Prancūzija, 2007. Drama.

Šeštadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 9.00 Mūsų gyvūnai. 9.30 Mamyčių klubas. 10.00 Svajonių sodai. 11.00 „Daktaras Dolitlis“. JAV, 1998. Komedija. 12.40 „Jūržemė“. JAV, 2004. Fant. drama. 16.15 „Svatai“. Ser. 17.25 „Visos upės teka“. Ser. 18.35 Eurojackpot. 18.45 Žinios. 19.00 Paslapčių namai. 21.00 „Australija“. Australija, JAV, 2008. Melodr. 0.25 „Tikras išbandymas“. JAV, 2010. Nuot. drama.

Sekmadienis

6.45 Telepardo utuvė. 7.00 Animacija. 9.00 Sveikas žmogus. 10.00 Laikas keistis. 10.30 Sportuok su mumis. 11.00 „Prezidento sūnus“. JAV, 1996. Komedija. 13.05 „Paslaptingoji sala“. JAV, Tailandas, Vokietija, 2005. Nuot.f. 16.30 „Svatai“. Ser. 17.40 Virtuvės mitų griovėjai. 18.10 Mano TV3.Jau 20 metų! 18.45 Žinios. 19.00 Savaitės komentarai. 19.30 Choru karai. 22.30 „Raudonos šviesos“. JAV, 2012. Trileris. 0.50 „Pandos pėdsakais“. Kinija, 2009. Filmas šeimai.

Baltijos TV

Pirmadienis

6.30 Televitrina. 7.00 Nacionalinė loterija. 7.05 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 8.00 Savaitės kriminalai (k.). 8.30 Auksarankiai (k.). 9.00 Ekstrasensų mūšis (k.). 10.00 „Svatai“ (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Pasiklydusi širdis“. Ser. 13.00 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Brolis už broli“ (k.). 15.00 Komikų klubas (k.). 16.00 Ekstrasensų mūšis. 17.00 „Muchtarų sugrįžimas“. Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Brolis už broli“. Ser. 19.25 „Pagal i statymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Žvaigždutės. 21.30 Užkalnio 5. 22.30 „Tikras kraujas“. Ser. 23.30 Ekstrasensų mūšis. 0.30 „Brolis už broli“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Antradienis

6.30 Televitrina. 7.00 Nacionalinė loterija. 7.05 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 8.00 Tauro ragas (k.). 8.30 Cukrus. 9.00 Mistinės istorijos (k.). 10.00 „Aliabi. Daktaras Monroe“. Ser. 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Pasiklydusi širdis“. Ser. 13.00 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Brolis už broli“ (k.). 15.00 Žvaigždutės. 16.00 Ekstrasensų mūšis. 17.00 „Muchtarų sugrįžimas“. Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Brolis už broli“. Ser. 19.25 „Pagal i statymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Taip. Ne (k.). 21.30 Samokslė teorija. 22.30 „Karos angelai“. Ser. 23.30 „Jūrų veliniai“ (k.). 0.30 „Brolis už broli“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Trečiadienis

6.30 Televitrina. 7.00 Nacionalinė loterija. 7.05 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 8.00 Užkalnio 5 (k.). 9.00 Juoko kovos (k.). 10.00 Dviese prieš gamtą (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Pasiklydusi širdis“. Ser. 13.00 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Brolis už broli“ (k.). 15.00 Pasitarkime (k.). 16.00 Ekstrasensų mūšis. 17.00 „Muchtarų sugrįžimas“. Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Brolis už broli“. Ser. 19.25 „Pagal i statymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Taip. Ne (k.). 21.30 Samokslė teorija. 22.30 „Karos angelai“. Ser. 23.30 „Jūrų veliniai“ (k.). 0.30 „Brolis už broli“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Ketvirtadienis

6.30 Televitrina. 7.00 Nacionalinė loterija. 7.05 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 8.00 Žvaigždutės (k.). 9.00 Taip. Ne (k.). 10.00 Amerikos talentai VI. 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Pasiklydusi širdis“. Ser. 13.00 „Muchtarų sugrįžimas“ (k.). 14.00 „Brolis už broli“ (k.). 15.00 Taip. Ne (k.). 16.00 Ekstrasensų mūšis. 17.00 „Muchtarų sugrįžimas“. Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Brolis už broli“. Ser. 19.25 „Pagal i statymą“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Lietuvos